

2018-06-28
S2018/03919/FS (delvis)

Socialdepartementet

Folkhälsomyndigheten
171 82 Solna

Uppdrag om att förbättra barns skydd mot smittsamma sjukdomar 2018–2020

Regeringens beslut

Regeringen ger Folkhälsomyndigheten i uppdrag att under 2018–2020 genomföra åtgärder för att förstärka och utveckla arbetet med information och kommunikation om vaccinationer. Åtgärderna ska stärka det arbete som landstingen och kommunerna bedriver avseende vaccinationer och som i första hand riktas mot barn.

I den utsträckning som det finns synergieffekter bör även information som berör vaccinationstäckningen bland vuxna beaktas.

Folkhälsomyndigheten bör samverka med Läkemedelsverket och andra relevanta myndigheter samt relevanta aktörer vid utförandet av uppdraget.

Folkhälsomyndigheten ska inkomma med en planering för hur arbetet ska bedrivas till Socialdepartementet senast den 1 oktober 2018.

Uppdraget ska muntligen delredovisas senast den 1 april 2019 och slutredovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 20 januari 2021. Folkhälsomyndigheten får för uppdragets genomförande använda 5 500 000 kronor under 2018. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 09, anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 10 Barnhälsovård. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska lämnas senast den 1 december 2018. Medel som inte har förbrukats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2019. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning

lämnas till Kammarkollegiet. Rekvisition, återbetalning och redovisningar ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Vaccinationer är ett av de mest effektiva sätten att förebygga sjukdomar och främja folkhälsan. Alla barn i Sverige har rätt till kostnadsfri vaccination mot nio allvarliga sjukdomar; difteri, stelkramp, kikhosta, polio, Hib-infektion, pneumokockinfektion, mässling, påssjuka och röda hund. Alla flickor erbjuds dessutom vaccination mot humant papillomvirus (HPV). Vissa barn erbjuds även vaccin mot andra sjukdomar som hepatit B, tuberkulos och influensa.

I Sverige finns inga krav på obligatorisk vaccination, utan det är föräldrarna som avgör om barnet ska vaccineras. Inför dessa beslut har föräldrar ofta många frågor om varför man ska låta sitt barn vaccineras; om risker, biverkningar och hur vaccinationen går till. Barnhälsovården har här en viktig roll att kunna informera och kommunicera med föräldrarna. I Sverige finns områden med lägre vaccintäckning och med vaccintveksamhet. I t.ex. sociala medier sprids ibland även felaktig information om vaccinationer. Detta kan försvåra för föräldrar att göra välinformerade val kring sina barns vaccination vilket i sin tur ställer extra stora krav på barnhälsovården att kunna bemöta föräldrars oro men även att kunna redovisa och förklara fakta.

Regeringen har slutit en överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting 2018 om insatser för ökad tillgänglighet i barnhälsovården genom utökade hembesök eller annan uppsökande verksamhet. I överenskommelsen aviserades aktuellt uppdrag. Parterna är överens om målsättningen att ingå överenskommelser med liknande inriktning även 2019 och 2020. Syftet är att bidra till en jämlik hälsoutveckling i befolkningen. Även om folkhälsan har en positiv utveckling generellt, finns det stora skillnader mellan olika grupper, ofta kopplat till socioekonomiska förutsättningar. Detta gäller inte

minst bland barn. Överenskommelsen för 2018 omfattar totalt 122 000 000 kronor avsett för insatser som ska öka tillgängligheten i barnhälsovården för grupper som har sämre hälsa och tandhälsa och lägre vaccinationstäckning.

På regeringens vägnar

Annika Strandhäll

Anders Klahr

Kopia till

Finansdepartementet

Socialdepartementet/Enheten för samordning och stöd